

MEMORIU DE ACTIVITATE

privind activitatea desfășurată în cadrul studiilor universitare de doctorat

Titlul tezei de doctorat: **JUDECĂTORUL ȘI DREPTURILE SOCIALE**

Doctorand: *Răceu (Muntean) Maria-Roxana*

Conducător de doctorat: *Prof. univ. dr emerit. d. h. ALEXANDRU ATHANASIU*

1. Introducere

Tema cercetării doctorale, intitulată *Judecătorul și drepturile sociale*, a fost aleasă din interesul pentru analiza relației dintre statul de drept, protecția drepturilor sociale și statutul judecătorului. Alegerea acestei teme a fost influențată atât de actualitatea subiectului în doctrina și jurisprudența europeană, cât și de preocupările profesionale privind rolul judecătorului în garantarea respectării drepturilor fundamentale și a valorilor statului de drept.

Pe parcursul studiilor doctorale, cercetarea a fost dezvoltată progresiv, în funcție de evoluțiile legislative și jurisprudențiale, precum și de aprofundarea doctrinei de specialitate.

În acest interval au fost analizate numeroase lucrări doctrinare române și străine, legislația națională și europeană, precum și jurisprudența Curții Constituționale a României, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Rezultatele cercetării au fost prezentate și dezbătute în cadrul unor conferințe științifice naționale și internaționale și au fost valorificate prin publicarea unor lucrări de specialitate. Observațiile formulate în cadrul acestor manifestări au contribuit la completarea și dezvoltarea cercetării, fiind integrate în forma finală a tezei.

Studiile universitare de doctorat au reprezentat pentru mine mai mult decât parcurgerea unui program academic de cercetare. Ele au constituit un proces de aprofundare științifică a unor preocupări profesionale dezvoltate în exercitarea funcției de judecător și o oportunitate de a analiza, într-o manieră critică și interdisciplinară, raportul dintre statul de drept, drepturile sociale și statutul judecătorului. Din această perspectivă, cercetarea doctorală a contribuit atât la dezvoltarea cunoștințelor științifice, cât și la consolidarea propriei înțelegeri asupra rolului judecătorului într-un stat de drept.

2. Obiectivele cercetării

Obiectivul general al cercetării a fost analiza raportului dintre statul de drept, drepturile sociale și statutul judecătorului, din perspectiva rolului pe care acesta îl are în garantarea efectivă a drepturilor fundamentale.

Pentru atingerea acestui obiectiv au fost urmărite mai multe obiective specifice:

- analiza conceptului de stat de drept și a principalelor sale componente;
- examinarea naturii juridice a drepturilor sociale și a mecanismelor de protecție a acestora;
- analiza rolului principiului proporționalității în protecția drepturilor sociale și în controlul măsurilor legislative care afectează aceste drepturi;
- cercetarea statutului judecătorului sub aspectul independenței, formării profesionale, drepturilor sociale și răspunderii;

-realizarea unei analize comparative privind statutul judecătorului în România și în alte state membre ale Uniunii Europene;
-formularea unor concluzii și propuneri rezultate din cercetarea efectuată privind consolidarea independenței justiției și eficientizarea mecanismelor de protecție a drepturilor sociale.

În realizarea cercetării au fost utilizate metode specifice științelor juridice, în principal metoda analizei juridice, metoda comparativă și analiza jurisprudențială.

Metodologia a fost completată de analiza istorică și sistematică a evoluției conceptului de stat de drept, precum și de utilizarea testului de proporționalitate ca instrument de evaluare a limitărilor aduse drepturilor sociale.

3. Activitatea de cercetare

Activitatea de cercetare s-a desfășurat pe întreaga perioadă a studiilor doctorale și a presupus o documentare constantă asupra problematicii analizate în raport cu evoluțiile legislative, jurisprudențiale și doctrinare, precum și cu experiența profesională acumulată.

Au fost studiate lucrări de doctrină română și străină privind statul de drept, drepturile fundamentale, drepturile sociale, independența justiției și statutul judecătorului. În același timp, cercetarea a avut în vedere analiza legislației naționale și europene incidente, precum și examinarea jurisprudenței străine, a jurisprudenței Curții Constituționale a României, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Un loc important în cadrul cercetării l-a ocupat analiza dreptului comparat. În acest sens au fost examinate reglementările referitoare la statutul judecătorului din Germania, Franța, Italia, Danemarca și Estonia, fiind analizate aspecte referitoare la recrutarea și formarea profesională, garanțiile independenței, drepturile sociale și mecanismele de răspundere.

Pe parcursul elaborării tezei au fost consultate, de asemenea, rapoarte și documente elaborate de instituțiile europene și de organisme internaționale cu atribuții în domeniul statului de drept și al independenței justiției, precum și literatura de specialitate relevantă pentru temele analizate.

4. Activitatea științifică

Pe parcursul studiilor doctorale, rezultatele cercetării au fost prezentate și dezbătute în cadrul unor conferințe științifice naționale și internaționale și au fost valorificate prin publicarea unor lucrări de specialitate.

Participări la conferințe organizate de IOSUD

- 2022 – Conferința națională *Rolul dreptului internațional și al dreptului comparat în cercetarea juridică*, organizată de Facultatea de Drept a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, cu lucrarea „Judecătorul și drepturile sociale”, publicată în volumul conferinței.
- 2023 – Conferința Internațională Bienală *Sistemul Juridic între Stabilitate și Reformă*, organizată de Facultatea de Drept a Universității din Craiova și Facultatea de Drept a Universității de Vest din Timișoara, cu lucrarea „Considerații privind realizarea justiției în statul de drept”, publicată în suplimentul Revistei de Științe Juridice.
- 2025 – Conferința Internațională a Doctoranzilor în Drept, organizată de Școala Doctorală de Drept a Universității de Vest din Timișoara, cu lucrarea „The Estonian Judge in the Digital Era: Training, Social Protection, and Disciplinary Liability”, publicată în volumul conferinței *Fairness and/or Efficiency in Law*.

Articol publicat în revistă indexată în baze de date internaționale

- „Formarea profesională a judecătorilor – drept sau obligație?”, Revista *Universul Juridic*, nr. 8/2024, revistă indexată în bazele de date internaționale HeinOnline și EBSCO.

Alte manifestări științifice

- Participarea la Conferința internațională SWS Vienna ART Scientific Sessions – "When Science meets Art", cu lucrarea „Considerations regarding the European Mechanisms for Protecting the Rule of Law”, publicată în *Conference Proceedings of Selected Papers*.

5. Rezultatele cercetării

Cercetarea realizată a urmărit analiza relației dintre statul de drept, drepturile sociale și statutul judecătorului, precum și identificarea mecanismelor juridice care contribuie la garantarea efectivă a drepturilor fundamentale.

În cadrul cercetării au fost analizate fundamentele teoretice ale statului de drept, natura juridică a drepturilor sociale și mecanismele de protecție a acestora.

Analiza comparativă a statutului judecătorului în mai multe state membre ale Uniunii Europene a permis evidențierea unor soluții legislative și instituționale privind independența, formarea profesională, drepturile sociale și răspunderea judecătorilor.

Rezultatele cercetării au fost integrate în forma finală a tezei și au stat la baza concluziilor și propunerilor formulate.

Principalele contribuții ale cercetării constau în abordarea integrată a relației dintre statul de drept, drepturile sociale și statutul judecătorului, precum și în analiza comparativă a reglementărilor existente în mai multe state membre ale Uniunii Europene.

6. Concluzii

Activitatea desfășurată pe parcursul studiilor universitare de doctorat a urmărit realizarea obiectivelor propuse prin documentare continuă, analiză doctrinară și jurisprudențială, cercetare comparativă și valorificarea rezultatelor prin participarea la manifestări științifice și publicarea unor lucrări de specialitate. Rezultatele obținute au fost integrate în teza de doctorat și au contribuit la aprofundarea problematicii privind statutul judecătorului și protecția drepturilor sociale în cadrul statului de drept.

Doctorand,

Răceu (Muntean) Maria-Roxana

